

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.08.017.09

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.006

(Εγκύλιος Αρ. 44)

Αρ. Τηλ: 22-601219

5 Σεπτεμβρίου, 2008.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γενικό Ελεγκτή,
Επίτροπο Διοικήσεως,
Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων,
Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικό Λογιστή,
Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,

**Θέμα: Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6^{ης} Αυγούστου 2008,
για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με
την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης
(Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία)**

Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι στις 9 Αυγούστου 2008 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΕΕ») ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία), (εφεξής «ο Κανονισμός») ο οποίος αντικαθιστά τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 68/2001¹, αριθ. 70/2001² και αριθ. 2204/2002³ ενώ παράλληλα καταργεί τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1628/2006⁴.

2. Με το νέο Κανονισμό η Επιτροπή επιδιώκει να εξασφαλίσει την ταχύτερη δυνατή έγκριση ενισχύσεων που είναι σαφές ότι είναι συμβατές με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Ο νέος Κανονισμός, ο οποίος θα ισχύει μέχρι τις 31.12.2013, αφενός απλουστεύει τις υφιστάμενες διατάξεις που προβλέπουν αυτόματη έγκριση ενισχύσεων, και αφετέρου τις ενοποιεί σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο. Επίσης απαλλάσσει από την υποχρέωση κοινοποίησης στην Επιτροπή ορισμένες νέες κατηγορίες ενισχύσεων. Συνολικά, θα εγκρίνονται αυτόματα εικοσιέξι κατηγορίες ενισχύσεων χωρίς να υπάρχει ανάγκη κοινοποίησης στην Επιτροπή για τις οποίες ο Έφορος θα εκδίδει νομικά δεσμευτικές αποφάσεις. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι θα μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις ταχύτερα μειώνοντας τη γραφειοκρατία.

¹ ΕΕ L 10 της 13.01.2001, σ. 20.

² ΕΕ L 10 της 13.01.2001, σ. 33.

³ ΕΕ L 337 της 13.12.2002, σ. 3.

⁴ ΕΕ L 302 της 01.11.2006, σ. 29.

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3. Οι γενικές κατηγορίες ενισχύσεων που καλύπτει ο Κανονισμός για τις οποίες δε θα απαιτείται η εκ των προτέρων έγκριση της Επιτροπής είναι οι ακόλουθες:

- Ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα
- Ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) για επενδύσεις και απασχόληση
- Ενισχύσεις για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα
- Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος
- Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ και συμμετοχή των ΜΜΕ σε εκθέσεις
- Ενισχύσεις με τη μορφή επιχειρηματικού κεφαλαίου
- Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (Ε&Α)
- Ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση
- Ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και εργαζομένους με αναπηρία

4. Σημειώνεται ότι ο νέος Κανονισμός περιλαμβάνει ορισμένες απλουστεύσεις αναφορικά με το χαρακτήρα κινήτρου που πρέπει να έχει μια ενίσχυση και σχετικά με τον ορισμό της «προβληματικής επιχείρησης». Σύμφωνα με τον Κανονισμό οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΜΜΕ και καλύπτονται από τον Κανονισμό θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου εάν, πριν από την έναρξη εργασιών για το σχέδιο ή τη δραστηριότητα, ο δικαιούχος υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Ωστόσο, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις θεωρείται ότι έχουν το χαρακτήρα κινήτρου εάν, εκτός από την τήρηση των προαναφερθέντων, το κράτος μέλος έλεγχε, πριν χορηγήσει τις εν λόγω μεμονωμένες ενισχύσεις, ότι τα έγγραφα που ετοίμασε ο δικαιούχος αποδεικνύουν το χαρακτήρα κινήτρου των ενισχύσεων βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:

- (i) ουσιώδη αύξηση του μεγέθους του σχεδίου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης·
- (ii) ουσιώδη αύξηση του πεδίου εφαρμογής του σχεδίου / της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης·
- (iii) ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το σχέδιο / τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης·
- (iv) ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του υπόψη σχεδίου/ δραστηριότητας·
- (v) στην περίπτωση των περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων, το επενδυτικό σχέδιο καθ' εαυτό δε θα είχε υλοποιηθεί στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιφέρεια εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση.

5. Επισημαίνεται ότι ο Κανονισμός απαγορεύει τη χορήγηση ενισχύσεων προς προβληματικές επιχειρήσεις. Όσον αφορά τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης, οι ΜΜΕ που έχουν συσταθεί από χρόνο μικρότερο της τριετίας δε θεωρούνται, για τους σκοπούς του Κανονισμού, ότι είναι προβληματικές σχετικά με το εν λόγω διάστημα εκτός αν πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο στοιχείο (γ) πιο κάτω. Μια ΜΜΕ θεωρείται προβληματική επιχείρηση όταν πληροί έναν από τους ακόλουθους όρους:

- (α) αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή
- (β) αν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και πάνω από το ένα τέταρτο αυτού του κεφαλαίου έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή
- (γ) ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον η σχετική επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις της εγχώριας νομοθεσίας ώστε να υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.

Τονίζεται εν προκειμένω ότι τα ως άνω απλουστευμένα κριτήρια για το χαρακτηρισμό μιας ΜΜΕ ως προβληματικής δεν ισχύουν για σκοπούς των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 ο οποίος, ως γνωστόν, προβλέπει ότι οι προβληματικές επιχειρήσεις έχουν την έννοια που δίδεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

6. Επιπρόσθετα ο Κανονισμός εισάγει νέες πρόνοιες σχετικά με τη διαφάνεια. Μετά την έκδοση απόφασης από τον Έφορο και εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος μέτρου ενισχύσεων θα πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή περίληψη των πληροφοριών που αφορούν το εν λόγω μέτρο. Η περίληψη αυτή, αφού ετοιμαστεί από την Αρμόδια Αρχή, υποβάλλεται από τον Έφορο σε ηλεκτρονική μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα III του Κανονισμού. Η Επιτροπή αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση απόδειξη παραλαβής της περίληψης. Οι περιλήψεις δημοσιεύονται από την Επιτροπή στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

7. Κατά την έναρξη εφαρμογής ενός μέτρου, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να δημοσιεύσει στο Διαδίκτυο το πλήρες κείμενο του μέτρου. Το κείμενο αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τους όρους που προβλέπει η εθνική νομοθεσία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού. Η Αρμόδια Αρχή θα φροντίζει για τη δημοσίευση στο Διαδίκτυο του πλήρους κειμένου του μέτρου έως το πέρας της περιόδου ισχύος του. Στις περιληπτικές πληροφορίες που υποβάλλει η Αρμόδια Αρχή πρέπει να περιλαμβάνεται ένας δικτυακός τόπος στον οποίο να δημοσιεύεται απευθείας το πλήρες κείμενο του μέτρου.

B. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

8. Σχετικά με τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, οι πρόνοιες του Απαλλακτικού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1628/2006 της Επιτροπής της 24^{ης} Οκτωβρίου 2006 δε διαφοροποιούνται. Ωστόσο, η πρόνοια του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1628/2006 η οποία απαγόρευε την έναρξη εργασιών πριν από τη λήψη επιστολής επιλεξιμότητας από την Αρμόδια Αρχή έχει απαλειφθεί στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Η Κύπρος θα συνεχίσει να έχει τη δυνατότητα χορήγησης επενδυτικών ενισχύσεων για αρχικές επενδύσεις με τις εντάσεις που προβλέπονται στο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που εγκρίθηκε από την Επιτροπή για την περίοδο 2007-2013. Παράλληλα ο Κανονισμός περιλαμβάνει, επιπλέον των περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων, την υφιστάμενη κατηγορία ενισχύσεων που προορίζονται αποκλειστικά για νεοσύστατες μικρές επιχειρήσεις.

9. Όσον αφορά την ένταση ενίσχυσης για τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ για επενδύσεις και απασχόληση αυτή αυξήθηκε από 15% σε 20% των επιλέξιμων δαπανών για τις μικρές επιχειρήσεις και από 7,5% σε 10% για τις επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους.

10. Αναφορικά με τη νέα κατηγορία ενισχύσεων για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα ο Κανονισμός προνοεί κίνητρα για τη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες επιχειρηματίες προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ειδικές ανεπάρκειες της αγοράς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Επιπρόσθeta, επειδή οι γυναίκες αντιμετωπίζουν επίσης ιδιαίτερες δυσκολίες όσον αφορά το κόστος φροντίδας μελών της οικογένειάς τους, στις επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, δαπάνες φροντίδας παιδιών και γονέων περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δαπανών που συνδέονται με τη γονική άδεια. Εξάλλου, αναφορικά με τη χορήγηση ενισχύσεων για νεοσύστατες μικρές επιχειρήσεις ή για νεοϊδρυθείσες από γυναίκες επιχειρηματίες επιχειρήσεις, επειδή η χορήγηση τέτοιων ενισχύσεων είναι δυνατό να αποτελέσει κίνητρο για υφιστάμενες μικρές επιχειρήσεις να κλείσουν και να ανοίξουν εκ νέου με σκοπό να λάβουν ενίσχυση αυτής της μορφής, η Επιτροπή εφιστά την προσοχή των κρατών μελών να έχουν επίγνωση αυτού του κινδύνου και να σχεδιάζουν τα καθεστώτα ενισχύσεων έτσι ώστε να αποφεύγεται αυτό το πρόβλημα π.χ. Θέτοντας όρια στην υποβολή αιτήσεων από ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που έκλεισαν πρόσφατα.

11. Επισημαίνεται ότι απαλλάσσονται για πρώτη φορά από την υποχρέωση της εκ των προτέρων κοινοποίησής τους στην Επιτροπή ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και οι ενισχύσεις με τη μορφή επιχειρηματικού κεφαλαίου κάτι που δεικνύει τη βούληση της Επιτροπής για σταδιακή αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων της προς τα κράτη μέλη.

12. Ο Κανονισμός διευκολύνει τη χορήγηση από τις αρχές των κρατών μελών σημαντικού αριθμού ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος ή για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, όπως: ενισχύσεις για την προώθηση επενδύσεων στην εξοικονόμηση ενέργειας ή επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενισχύσεις υπό μορφή μείωσης της περιβαλλοντικής φορολογίας. Συγκεκριμένα ο Κανονισμός απαλλάσσει από την υποχρέωση κοινοποίησης τις πιο κάτω ενισχύσεις:

- επενδυτικές ενισχύσεις προς επιχειρήσεις για την υπέρβαση των κοινοτικών προτύπων,
- τις ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ για την πρόωρη προσαρμογή σε μελλοντικά κοινοτικά πρότυπα,
- τις ενισχύσεις για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας,
- τις ενισχύσεις για συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,
- τις ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- τις ενισχύσεις για εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών και
- τις ενισχύσεις με τη μορφή περιβαλλοντικών φόρων.

Επισημαίνεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση των εντάσεων των ενισχύσεων, σε σχέση με τις ισχύουσες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος⁵, κυρίως υπέρ των μικρών επιχειρήσεων. Όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες ενισχύσεων που περιλαμβάνονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές (π.χ. λειτουργικές ενισχύσεις) θα πρέπει να συνεχίσουν να κοινοποιούνται εκ των προτέρων στην Επιτροπή για έγκριση.

13. Οι πρόνοιες του Κανονισμού για τις ενισχύσεις με τη μορφή επιχειρηματικού κεφαλαίου βασίζονται στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την προώθηση των επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων σε ΜΜΕ⁶. Η Επιτροπή περιέλαβε αυτού του είδους την ενίσχυση στον Κανονισμό έτσι ώστε να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να τη χρησιμοποιούν πιο εκτεταμένα.

14. Αναφορικά με τις ενισχύσεις για την παροχή συμβουλών και τη συμμετοχή των ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, η ένταση ενίσχυσης και για τις δύο κατηγορίες ενισχύσεων παραμένει 50% επί των επιλέξιμων δαπανών οι οποίες συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους, για την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων, και στο κόστος μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για την πρώτη συμμετοχή σε συγκεκριμένη έκθεση, για τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων.

15. Σχετικά με την κατηγορία των ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία ο Κανονισμός προβλέπει τη δυνατότητα λήψης διάφορων μέτρων που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ενισχύσεις για σχέδια E&A, καθώς και μέτρα ενίσχυσης νέων καινοτόμων επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα οι πρόνοιες του Κανονισμού για ενισχύσεις αυτής της μορφής βασίζονται στο Κοινοτικό Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία⁷. Μέχρι σήμερα απαλλάσσονταν από την υποχρέωση κοινοποίησης οι ενισχύσεις για E&A προς τις ΜΜΕ βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 364/2004. Ο νέος Κανονισμός επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του καλύπτοντας και τις μεγάλες επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, ο νέος Κανονισμός περιλαμβάνει ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την καινοτομία ενθαρρύνοντας έτσι τα κράτη μέλη να βοηθήσουν τις ΜΜΕ να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και να δώσουν έμφαση στη δημιουργία πιο καινοτόμων προϊόντων και διαδικασιών.

⁵ ΕΕ C 82 της 1.4.2008, σ. 1.

⁶ ΕΕ C 194 της 18.8.2006, σ. 2.

⁷ ΕΕ C323 της 30.12.2006, σ. 1.

16. Όσον αφορά τις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση εξακολουθεί να γίνεται διάκριση μεταξύ γενικής και εξειδικευμένης εκπαίδευσης.

Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει:

- α) το 25 % των επιλέξιμων δαπανών για ειδική επαγγελματική εκπαίδευση, και
- β) το 60 % των επιλέξιμων δαπανών για γενική επαγγελματική εκπαίδευση.

Ωστόσο, η ένταση της ενίσχυσης δύναται να αυξηθεί μέχρι το 80 % των επιλέξιμων δαπανών κατ' ανώτατο όριο, ως εξής:

- α) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες όταν η επαγγελματική εκπαίδευση απευθύνεται σε εργαζομένους με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση,
- β) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες όταν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις.

17. Αναφορικά με τους εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και εργαζομένους με αναπηρία ο Κανονισμός προβλέπει ενισχύσεις που βοηθούν άτομα με αυτού του είδους τα μειονεκτήματα να εξεύρουν κανονικές θέσεις εργασίας. Συγκεκριμένα ο νέος Κανονισμός περιλαμβάνει αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες συνίστανται στις μισθολογικές δαπάνες του εργαζομένου για μέγιστη περίοδο 24 μηνών μετά την πρόσληψή του.

18. Το πλήρες κείμενο του εν θέματι Κανονισμού μπορείτε να το βρείτε στην ιστοσελίδα του Γραφείου μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση : www.publicaid.gov.cy

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων